

UNIwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Wydział Lekarski

Sylabus przedmiotu – część A

Kod USOS: 48SJ-MEDSA

ECTS: 2,00

Cykl: 2026L

Medycyna sądowa
Forensic Medicine

TREŚCI MERYTORYCZNE:

Ćwiczenia laboratoryjne – brak

Seminarium – Seminaria: 1. Opiniowanie w sprawach karnych i cywilnych: Oględziny pokrzywdzonych, zasady badań, sporządzania protokołu i opiniowania w sprawach związanych z kwalifikacją uszczerbku na zdrowiu. 2. Antropologia sądowo-lekarska. 3. Podstawy genetyki sądowej: ustalanie ojcostwa, ślady biologiczne i ich identyfikacja. 4. Toksykologia ogólna ze szczegółowym uwzględnieniem toksykologii alkoholu i oceną stanu nietrzeźwości. 5. zespół bitego dziecka, przemoc w rodzinie. Zasady zabezpieczania materiału biologicznego w sprawach związanych z przestępstwami seksualnymi. 6. Opiniowanie na podstawie akt. Analiza akt sprawy w sprawach karnych związana z ustaleniem mechanizmu powstania uszkodzeń ciała lub oceną przebiegu zdarzenia. 7. Orzecznictwo cywilne: Kwalifikacja uszczerbku na zdrowiu w sprawach cywilnych - studium materiału dowodowego zgromadzonego do akt sprawy

Ćwiczenia – 1. Sekcja: Oględziny zwłok, ocena znamion śmierci i ich wykorzystanie dla ustalenia czasu śmierci. Sekcja zwłok z wykonaniem odmienności technik sekcyjnych. Zasady pobierania materiału do badań dodatkowych: histopatologicznych, toksykologicznych, hemogenetycznych. Zasady sporządzania protokołu sekcyjnego i opiniowania. 2. Tanatologia. Rodzaje śmierci. Zmiany pośmiertne. Oględziny miejsca znalezienia zwłok 3. Uduślenie gwałtowne. 4. Zatrucie tlenkiem węgla, wychłodzenie, zgon w pożarze. 5. Uszkodzenia ciała i medycyna komunikacyjna. 6. Broń palna i obrażenia postrzałowe. 7. Technika zabezpieczenia materiału do badań laboratoryjnych w najczęściej spotykanych zatruciach. 8. Dzieciobójstwo. 9. Badanie lekarskie dla potrzeb procesu karnego oraz dla potrzeb procesu cywilnego.

Akty prawne określające efekty uczenia się:

Dyscyplina: Medycyna

Status przedmiotu: Obligatoryjny

Grupa przedmiotów: B - przedmioty kierunkowe

Kod ISCED: 0912

Kierunek studiów: Kierunek lekarski

Zakres: Kierunek lekarski - studia jednolite
magisterskie stacjonarne

Profil kształcenia: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Poziom studiów: Jednolite magisterskie

Rok/Semestr: Kierunek lekarski piąty rok
semestr dziesiąty

Rodzaje zajęć: Seminarium; Ćwiczenia; Ćwiczenia laboratoryjne;

Zajęcia: Seminarium (20h); Ćwiczenia (25h);
Ćwiczenia laboratoryjne (0h);

Język wykładowy: POL

Przedmioty wprowadzające: przedmioty
obowiązujące w semestrach 1-9

Wymagania wstępne: zaliczenie wszystkich
przedmiotów obowiązujących w semestrach 1-9

Nazwa jednostki organizacyjnej realizującej
przedmiot: Katedra Patomorfologii i Medycyny
Sądowej

Osoby odpowiedzialne za realizację
przedmiotu:

Piotr Engelhardt, piotr.engelhardt@uwm.edu.pl

CEL KSZTAŁCENIA:

C1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z tanatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje i przyczyny śmierci, patomechanizm śmierci, przemiany pośmiertne). C2. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z traumatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje obrażeń, mechanizmy ich powstawania, rodzaj narzędzi, rekonstrukcja mechanizmu powstawania obrażeń ze szczególnym uwzględnieniem wypadków komunikacyjnych). C3. Zapoznanie studentów ze sposobem postępowania ze zwłokami na miejscu ich znalezienia, techniką sekcyjną, sądowo-lekarskimi sekcjami zwłok (techniki sekcyjne specyficzne dla medycyny sądowej, zabezpieczaniem materiału do badań dodatkowych). C4. Zapoznanie studentów z rodzajami badań sądowo-lekarskich osób żywych oraz zasadami sporządzania dokumentacji z tych badań (badanie osób podejrzewanych o stan nietrzeźwości lub stan po zażyciu środków działających podobnie do alkoholu, sposoby obiektywizacji skarg i zgłaszanych dolegliwości). C5. Przedstawienie studentom podstawowych pojęć i problemów z zakresu toksykologii sądowo-lekarskiej. C6. Przedstawienie studentom podstawowych pojęć i problemów z zakresu genetyki sądowej i jej przydatności i ograniczeń w kompleksowym opiniowaniu sądowo-lekarskim

Uwagi dodatkowe:

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO OPISU CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KWALIFIKACJI NA POZIOMACH 6-8 POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI W ODNIESIENIU DO DYSCYPLIN NAUKOWYCH I EFEKTÓW KIERUNKOWYCH

Symbole efektów dyscyplinowych:

Symbole efektów kierunkowych:

Uwaga: symbole efektów zostały przypisane do uchwały, która nie jest aktualnie obowiązująca dla tego przedmiotu, należy zsynchronizować sylabus oraz uzupełnić poprawne efekty

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Wiedza (W1) – Student zna podstawowe zagadnienia z tanatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje i przyczyny śmierci, patomechanizm śmierci, przemiany pośmiertne).

Wiedza (W2) – Student zna specyfikę specjalizacji, różnice w warsztacie pracy medyka sądowego i lekarzy innych specjalności, kompleksowego ujęcia problemów orzeczniczych z wykorzystaniem wiedzy z pokrewnych dziedzin medycyny, biologii i kryminalistyki

Wiedza (W3) – Student zna podstawowe zagadnienia z traumatologii sądowo-lekarskiej (rodzaje obrażeń, mechanizmy ich powstawania, rodzaj narzędzi, rekonstrukcja mechanizmu powstawania obrażeń ze szczególnym uwzględnieniem wypadków komunikacyjnych)

Wiedza (W4) – Student zna podstawowe pojęcia i problemy z zakresu toksykologii sądowo-lekarskiej

Wiedza (W5) – Student zna podstawowe pojęcia i problemy z zakresu genetyki sądowej i jej przydatność i ograniczenia w kompleksowym opiniowaniu sądowo-lekarskim

Wiedza (W6) – Student zna zasady opiniowania sądowo-lekarskiego na potrzeby procesu karnego i cywilnego

Umiejętności (U1) – Student umie postępować ze zwłokami na miejscu ich znalezienia oraz podczas sekcji zwłok

Umiejętności (U2) – Student posiada umiejętność przeprowadzenia badania sądowo-lekarskiego

Kompetencje społeczne (K1) – Jest świadomy roli lekarza w aspekcie funkcjonowania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości

FORMY I METODY DYDAKTYCZNE:

Ćwiczenia laboratoryjne – [] – brak

Seminarium – ['W1', 'U1', 'K1', 'U2', 'W3', 'W4', 'W5', 'W6'] – prezentacje multimedialne, analiza akt sądowych, referaty i dyskusje

Ćwiczenia – ['W1', 'U1', 'K1', 'W2', 'U2', 'W3', 'W4', 'W5'] – zajęcia w sali sekcyjnej, przy zwłokach ludzkich połączone z prezentacją przypadków

FORMA I WARUNKI WERYFIKACJI:

Seminarium (Kolokwium praktyczne) – ['W1', 'U1', 'K1', 'W2', 'U2', 'W3', 'W4', 'W5', 'W6'] – analiza dokumentacji medycznej

Ćwiczenia (Kolokwium praktyczne) – ['W1', 'U1', 'K1', 'W2', 'U2', 'W3', 'W4', 'W5', 'W6'] – badanie zwłok, analiza dokumentacji medycznej

Ćwiczenia (Test kompetencyjny) – ['W1', 'U1', 'K1', 'W2', 'U2', 'W3', 'W4', 'W5', 'W6'] – Test obejmuje 50 pytań jednokrotnego wyboru. Do uzyskania pozytywnej oceny konieczne jest uzyskanie 60% lub więcej poprawnych odpowiedzi

Ćwiczenia laboratoryjne (Raport) – [] – brak ćwiczeń

Seminarium (Test kompetencyjny) – ['W1', 'U1', 'K1', 'W2', 'U2', 'W3', 'W4', 'W5', 'W6'] – Test obejmuje 50 pytań jednokrotnego wyboru. Do uzyskania pozytywnej oceny konieczne jest uzyskanie 60% lub więcej poprawnych odpowiedzi

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Medycyna sądowa

V.J. Di Mayo; D. Di Mayo; Urban&Partner; 2003; Strony: ; Tom: ;

2. Podręcznik Medycyny Sądowej dla Studentów

Raszeja S, Nasiłowski W, Markiewicz J; PWL; 1993; Strony: ; Tom: ;

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
Wydział Lekarski

Szczegółowy opis przyznanej punktacji ECTS – część B

Kod USOS: 48SJ-MEDSA

ECTS: 2,00

Cykl: 2026L

Medycyna sądowa
Forensic Medicine

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w: Seminarium	20 h
- udział w: Ćwiczenia	25 h
- udział w: Ćwiczenia laboratoryjne	0 h
- konsultacje	5 h
Ogółem:	50 h

2. Godziny samodzielnej pracy studenta:

- tst	0.00 h
Ogółem:	0,00 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta Ogółem: 50,00 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta

Liczba punktów ECTS = 50,00 h : 25 h/ECTS = 2,00 ECTS

Średnio: 2,00 ECTS

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - 2.00 pkt ECTS

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - 0.00 pkt ECTS